

A - Mořské želvy jsou mezinárodně chráněné. Opravdu?

05.09.2013 - [Biolog](#)

Soukromý ostrůvek Pulau Penyu nedaleko města Painan na západní Sumatře obědnete doslova za pár minut. Bílý písek, kokosové palmy, v průzračné vodě koráli a pářící se mořské želvy.

Vypadá to jako ráj, v noci se ale místní pláž mění v jatka bez

krve. Během nejvyššího přílivu vylézají na pláž želvy klást vejce. Majitelka ostrova čeká spolu s příbuznými opodál, než kareta vyhrabe hlubokou jámu a naklade do ní i sto vajec. Pro želvu je to neuvěřitelně vyčerpávající, z očí se jí kutálejí slzy.

Přihlížející čekají, až samice zahrabe snůšku a odejde do moře. Okamžitě pak vejce vyhrabávají. Ptám se proč. „*Na prodej*,“ usmívá se žena. Jedno vejce o velikosti pingpongového míčku prý stojí 2 až 4 tisíce indonéských rupií, tedy 4 až 8 českých korun. Majitelka se chlubí, že jen z tohoto malého ostrova je jich v sezoně vyváženo až 6 000 týdně do restaurací v Číně a Singapuru. Tento byznys živí celou rodinu. „*Ještě zhruba před osmi lety tu kladly vajíčka čtyři druhy mořských želv. Dnes už připlouvá jen jeden druh, kareta obrovská*,“ povídá dál žena. Zjevně si vůbec neuvědomuje, že by chování její rodiny mohlo mít s mizením želv cokoli společného.

Na světě žije sedm druhů mořských želv; čtyři druhy můžeme potkat i zde v Indonésii. Dva z těchto druhů (kožatka velká a kareta pravá) jsou kriticky ohrožené vyhynutím, zbývající dva (kareta zelenavá a kareta obrovská) jsou považovány za ohrožené. Na zmíněném ostrově původně kladly vejce všechny druhy želv vyskytující se v oblasti. Po několika letech neomezeného obchodu s želvími vejci už zbývá jediný druh. Jak bude situace vypadat za dalších pár let?

Přestože jsou mořské želvy chráněny mezinárodním i indonéským právem, na tento ostrov ani na stovky dalších zákon nedosáhne. Policii vzácní plazi nezajímají a starosta říká, že tohle řešit nemůže. Alespoň jsem se dozvěděla, že v Indonésii existují záchranné želví stanice. Jedu se tam tedy podívat – jenže to nejsou centra na záchranu želv, ale na jejich zabíjení!

Více informací o projektu na ochranu mořských želv najdete na facebookové stránce morskezelvy.cz nebo na www.morskezelvy.cz.

Autor: Mgr. Hana Svobodová, absolventka katedry ekologie na Přírodovědecké fakulty

B - Mořské želvy jsou mezinárodně chráněné. Opravdu?

05.09.2013 - [Biolog](#)

Naštěstí ne všude v Indonésii je situace tak strašná. V želví stanici na východním konci Jávy, založené v roce 1983 organizací WWF a nyní vedené pod národním parkem Alas Purwo, to vypadá úplně jinak. Zaměstnanci sice nemají (stejně jako jinde) žádnou kvalifikaci, ale kdysi jim někdo z WWF ukázal, co a jak.

Z pláže odnášejí všechna čerstvě nakladená vajíčka, která umísťují v uzamčené oplocené části pláže hned vedle stanice. Tady se želvičky nerušeně vylíhnou a hned po vyklubání je zaměstnanci pustí do moře. Želvy utíkají vstříc vlnám zbaveny strachu nejen z lidí vykrádajících snůšky, ale i ze psů, divokých prasat, varanů či ptáků, kteří by si na malých tělíčkách na souši rádi pochutnali. Co nejrychleji plavou od pobřeží a alespoň několik z nich se sem snad za 20 až 30 let vrátí klást vlastní vajíčka. Většina takové štěstí mít nebude, protože želvám hrozí mnoho nebezpečí. Už teď si patrně na některých z nich pochutnávají ryby...

Mořské želvy se vylíhnou na pláži a hned zamíří do moře.

Snažím se pomáhat želvám

Informuji místní, povídám si s dětmi ve škole, udělala jsem několik přednášek na univerzitě, kde jsem se učila indonéštinu, napsala jsem článek do novin.

Také jsem se seznámila se šéfem turismu oblasti Pasisir Selatan, která je velká zhruba jako půlka České republiky, a vzala jsem ho do jednoho z želvích center. Na ostrově Gerabab Ketek se vyskytují všechny výše popsané problémy. Navíc je pláž ostrova zerodovaná, takže želvy na ni nemají šanci vylézt a naklást vejce. Pana Iqbala moje výhrady zaujaly a domluvil mi schůzku se starostou oblasti. Chce, abych vybuodovala vzorové želví centrum a stala se supervizorem všech ostatních center v oblasti.

Více informací o projektu na ochranu mořských želv najdete na facebookové stránce morskezelvy.cz nebo na www.morskezelvy.cz.

Autor: Mgr. Hana Svobodová, absolventka katedry ekologie na Přírodovědecké fakulty